

Yttrande avseende *Granskning av genomförande av tillsynsuppdrag*

På revisorernas uppdrag har KPMG genomfört en granskning av rubricerade områden. Revisorerna har behandlat och godkänt revisionsrapporten.

Efter att ha tagit del av den genomförda granskningen lämnar Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund följande yttrande under respektive rekommendation:

1. *Tillse att det finns en dokumenterad process för riskinventering och analys av risker.*

Enligt föreskrift från MSB (MSBFS 2021:8) ska det finnas en planering och bedömning av hur ofta tillsyn ska göras. Kommunen ska även kunna göra tillsyn som inte planerats på förhand när man får kunskap om ett sådant behov. Det finns också ett krav att kommunen med utgångspunkt i den kunskap man får vid en räddningsinsats ska bedöma om det föreligger ett behov av tillsyn. Både föreskriften och MSB:s tillsynshandbok ger vägledning i vilka verksamheter räddningstjänsten ska prioritera i sitt tillsynsarbete. Tillsammans med lokalkännedom, information i samband med plan- och bygglovsremisser och omvärldsbevakning görs en riskbedömning som ligger till grund för planerad tillsyn.

Det pågår ett aktivt arbete på Myndighetsavdelningen med att identifiera tillsynsobjekt i våra medlemskommuner. Som stöd i arbetet utgår avdelningen från MSB:s tillsynsföreskrift (MSBFS 2021:8) samt handboken *Kommunal tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor*. Utöver dessa samlar avdelningen in information från pågående bygglovsprocesser i kommunen samt inträffade händelser. Det sker även omvärldsbevakning som kan påverka hur tillsynsobjekt väljs ut och prioriteras. Allt detta tillsammans resulterar i en riskbedömning på både kategorier av verksamheter men även enskilda objekt.

Förbundet konstaterar att det finns en tydlig process som arbetet utgår ifrån. Den är dock inte dokumenterad och förbundet kommer fortsätta arbetet med att utveckla processen för riskinventering och analys av risker.

2. *Säkerställa efterlevnad till fastställda processer enligt ovan.*

Förbundet anser att det en självklarhet för en verksamhet att arbeta med efterlevnad av regler och har inga ytterligare kommentarer till punkten 2.

3. *Tillse att tillsynsplanen innehåller samtliga objekt som är föremål för tillsyn.*

Förbundet håller med om att det är rimligt att tillsynsplanen utökas och tar med sig detta inför arbetet med tillsynsplanen för 2026.

4. *Tillse att det finns tydliga kriterier för hur prioritering av tillsynsärenden sker.*

I samband med tillsynsplanering tas hänsyn till de verksamheter där högst risk föreligger enligt svar ovan. Prioritering sker med stöd av föreskrift (MSBFS 2021:8) Utgångspunkten vid planering av tillsynsverksamheten är riskerna vid en brand, med beaktande av om tillsyn är en effektiv förebyggande åtgärd.

Som stöd för prioritering av tillsyn finns följande kriterier i ett allmänt råd till 2 § MSBFS 2021:8:

1. Frekvensen av bränder eller andra olyckor är hög.
2. En brand eller annan olycka medför stor risk för människors liv och hälsa.
3. En brand kan innebära stora ekonomiska kostnader eller större påfrestning på samhället.
4. En brand eller annan olycka kan innebära stora skador på miljön.
5. En brand kan innebära allvarliga skador på kulturhistoriska värden.
6. Ovanstående kriterier ska läsas utan inbördes rangordning.

Kommunen ska även särskilt beakta om de som vistas i byggnaden eller anläggningen kan förväntas ha god lokalkännedom och om de är inlåsta eller vistas där av plikt.

Riskbedömning och prioritering av tillsynsärenden är två delar som beror av varandra och dokumentation av dessa rutiner är ett pågående arbete på avdelningen som förväntas bli färdigt under 2025.

5. *Säkerställa att handlingsprogrammets delar avseende tillsyn och den förebyggande verksamheten utvecklas i den utsträckning verksamheten bedömer nödvändig för ändamålsenlig planering och uppföljning inom området.*

Under granskningen beskrev förbundet sina avsikter med att utveckla förebyggandeavsnittet i kommande handlingsprogram, så det finns därmed redan en plan för att hantera denna fråga.

6. *Tydliggöra processer för planering och uppföljning av verksamheten vad avser det operativa och förebyggande tillsynsarbetet.*

AVRF gör varje höst en tillsynsplan för nästkommande år. Denna plan grundar sig på prioriteringar enligt MSB:s föreskrift men tar även hänsyn till de riskbedömningar som gjorts till följd av lokalkännedom om objekt samt omvärldsbevakning. Det förekommer även att avdelningen arbetar med andra

typer av rådgivnings- och informationsinsatser till följd av inträffade händelser eller ny nationell vägledning. Detta ingår i verksamhetens aktivitetsplan för året och ligger utanför själva tillsynsplanen.

För varje år avsätts tid i verksamheten för ett visst antal oförutsedda tillsyner som sker till följd av insatser, inkomna klagomål eller liknande. Tillsynsplan och aktivitetsplan följs upp kontinuerligt på avdelningsnivå, på ledningsgruppsnivå och på politisk nivå.

7. Säkerställa att tillsynsskulden minskar.

2021 agerade förbundsledningen på den negativa trenden från tidigare år, med för få genomförda LSO-tillsyner och tydliga utvecklingsområden inom förebyggandeverksamheten.

Det initierades ett idogt och långsiktigt utvecklingsarbete inom förebyggandegruppen. Utvecklingsarbetet, som har kommit långt men som i vissa delar fortfarande pågår, har handlat om att öka kvaliteten och rättssäkerheten i myndighetsutövningen, ta fram och implementera processer och öka antalet genomförda tillsyner.

I juli 2022 trädde MSB:s vägledning och riktlinjer avseende tillsynsintervaller i kraft. Förbundet följer sedan dess tillsynsföreskriften och har de senaste åren genomfört de LSO-tillsyner som krävs. Förbundet bedömer därför inte att det i formell mening finns någon tillsynsskuld, utan kommer fortsatt arbeta vidare med att upprätthålla goda processer, en kvalitativ myndighetshandläggning och utföra de antal tillsyner som behövs utifrån riskbild, prioritering och beslutad tillsynsplan.

Linda Ottosson
Förbundsdirektör
Alingsås och Vårgårda räddningstjänstförbund